

Fremragende om singelsamfunnet

Unn Conradi Andersen

På egen hånd: om framveksten av singelsamfunnet

Oslo: Gyldendal, 2020

204 s. Pris NOK 399,-

ISBN 9788205514119

Michael 2021; 18: 115–6.

Unn Conradi Andersen (f. 1972) er opprinnelig journalist, men er nå sosiolog, forsker og forfatter. Hun er for tiden ansatt som førsteamanuensis ved Høyskolen Kristiania og har tidligere utgitt både skjønn- og faglitterære bøker.

I boka *På egen hånd* undersøker Andersen spørsmål knyttet til hvordan det kjennes å leve alene og bryte med idealet som tilsier at en bør leve i en kjernefamilie. Hun oppsummerer slik: Er det virkelig verdiløst å spise alene? Ut fra dette fortelles det flere interessante historier om utviklingen mot dagens situasjon.

Fortellergleden er framtreddende, og historiene gir ny innsikt og flere perspektiver enn det mange kanskje vanligvis forbinder med aleneboende. Boka er velskrevet, samtidig som den har mange noter og referanser. Påstander og detaljkunnskap underbygges godt, og gir lesere mulighet for å dykke dypere i forhold de måtte være spesielt interessert i. Sjangermessig er boka en sakprosatext, men siste kapittel gjør at den også kan leses som et forskningsbidrag. Dette er en god løsning, og gjør den lettlest, samtidig som man får tilstrekkelig med informasjon til å forstå hvordan teksten har blitt til.

Forfatteren tar opp mange ulike temaer, som nyfeminisme, vennskap, barnløshet, urbane og rurale liv, betydningen av egne hjem og mulige kon-

sekvenser av en utdatert boligmasse. Fortellingene om hvordan det var å være singel i tiden like etter andre verdenskrig er opplysende. En av hovedstyrkene ved boka er nettopp de interessante situasjonsbeskrivelsene fra ulike tidsrom som samlet tegner et nyansert bilde av den historiske utviklingen.

Andersen påpeker at vi på norsk mangler et ord for ønsket ensomhet, som på engelsk betegnes 'solitude'. Hun foreslår ordet 'egenværen', og belyser forskjellene mellom egenværen og ensomhet. Dette er et viktig poeng, som ofte ikke kommer godt fram i samfunnsdebatten. Hun diskuterer hvorfor det fortsatt er forventninger til at et liv alene er en midlertidig løsning.

Andersen forteller også mange historier fra skeive miljøer eller andre non-normative konstallasjoner. Kanskje er fokuset på skeive noe overdrevent, særlig i nyere tid hvor mange lever i parforhold og dermed ikke er «på egen hånd»? Dette gjelder kanskje særlig om temaet barnløshet versus barnfri. Likeledes savnet jeg noen flere dypdykk i mer 'vanlige' historier i kapitlet om forskjeller mellom livet i byen og på bygda. Andersen er innoen mange ulike historier og temaer. Selv om de er ulike, komplementerer de hverandre, og samlet sitter jeg igjen med mye kunnskap om et emne jeg kunne langt mindre om enn jeg i utgangspunktet trodde. I lys av koronapandemien, hvor mye dreier seg om å begrense sosial omgang til egne familier og husholdninger, er det på sin plass med en påminnelse om at mange faktisk lever «på egen hånd».

Boka har klar relevans for dagens samfunn og den politiske tenkningen rundt single. Som eksempler kan nevnes nye muligheter innen bioteknologi, mer fleksibilitet innen den tradisjonelle familiepolitikken, muligheter innen boligplanlegging, men også for håndteringen av covid-19-pandemien og implikasjoner for de som lever alene. Jeg anbefaler Andersens bok på det varmeste, som gave til familie, venner og kjente, uavhengig av deres bo- og familiesituasjon.

Astri Syse

astri.syse@ssb.no

Statistisk sentralbyrå